

Tee Itse

VAIKEUSASTE:

Saattaa vaikuttaa vaikealta, mutta on itse asiassa helpompaa tehdä väliseinän päälle parvi kuin rakentaa seinä kattoon asti.

AJANKÄYTTÖ:

3–5 päivää tilan koosta riippuen + kuivumisajat

HINTA:

Väliseinä: noin 55 €/m²
Parvi: noin 40 €/m² sekä lattia
Kahdet tikkaat: noin 130 €

KADUNPUOLEISEN MAKUUHUONEEN vinossa seinässä ei saa olla ikkunoita. Kitapuiden yhteyteen rakennettu pieni parvi kuitenkin antaa pihan puolelle, joten sinne on voitu sijoittaa kattoikkunat.

Lisätilaa ja valoa katon alle

Nerokas tilajako

Päivänvalon kaipuu innoitti tavallisuudesta poikkeavaan ja fiksuun tilajakoon ullakolla. Kattoikkunoita saa olla vain pihan puolella taloa, mutta parven avulla saadaan päivänvaloa myös kadun puolella olevaan huoneeseen.

Lähtötilanne oli, että halusimme saada päivänvaloa ullakkohuoneeseen. Prosessin aikana syntyi omalaatuinen ja toimiva tilajako. Päivänvalo-ongelma ratkesi, ja bonuksena syntyi lisäsäilytystilaa, suosittu oleskelutila lapsille ja kaksi persoonallista huonetta.

Lähtökohtana oli tavallinen, juuri käyttöön otettu ullakko-huone. Ullakko oli aiemmin käyttämättömänä, mutta se eristettiin viimeisimpien periaatteiden mukaisesti. Vinot seinät on tasoitettu harjaan asti ja kitapuita on kuorittu esiin.

Toinen pääty jaettiin väliseinällä keskeltä kattoa kahteen yhtä suureen huoneeseen, joista toisesta tuli makuuhuone ja toisesta lastenhuone. Molempiin pääsee käytävältä ovesta alkertaan vievien portaiden läheltä, ja molempien päädyssä on parvekkeelle vievä lasiovi. Molemmat huoneet ovat niin syviä, että toisesta päästä tarvitaan luonnonvaloa kattoikkunasta.

Valo toisesta päästä

Tässä törmättiin ongelmaan: Rakennusmääräykset kielsivät kattoikkunat kadun puolella taloa. Makuuhuoneen kohtaloksi olisi jäänyt päivänvalo vain toisesta päädyssä.

Sitten saimme kuitenkin idean rakentaa väliseinän kitapuihin asti ja tehdä parvi lastenhuoneen yläpuolelle.

Näin saatiin pihanpuoleisesta kattoikkunasta päivänvalo parvelle ja sieltä edelleen alas makuuhuoneeseen. Tilaakin syntyi lisää. Ja rakentaminen helpottui. Emme halunneet rakentaa suoraa seinää kitapuiden ympärille, ja halusimme myös välttää viemästä väliseinää aivan katon harjaan asti, sillä sen rakentaminen olisi ollut erittäin vaikeaa samoin kuin tilojen siivoaminen myöhemmin.

Niinpä saimme idean, jonka toteutus on esitelty seuraavilla sivuilla: Miksemme rakentaisi parvea toiseen huoneeseen? Parven voi hyvin jatkaa toisen huoneen puolelle, jolloin lastenhuone saa oman parven ja tilan korkeus lisääntyy.

Tulos on jännittävä ja toimiva sekä vanhempien makuuhuoneen että lastenhuoneen osalta. Työkin oli todennäköisesti myös käytännössä helpompi kuin jos olisimme valinneet perinteisen ratkaisun.

PIHAN PUOLELLA on lasisen parvekkeenoven lisäksi oma kattoikkuna, mutta tässä huoneessa parvi tuo lisätilaa – ja oman oleskelutilan lapsille.

Kun aurinko paistaa ylemmästä kattoikkunasta, valo jatkaa parven yli.

Pieni vanerista tehty malli vakuutti perheen siitä, että kaksi parvea olivat täysin oikea ratkaisu.

Malli havainnollistaa idean

Kun sanat ja piirrokset eivät riitä, malli auttaa ymmärtämään.

Ideoiden ja suunnitelmien käytännön toteutusta voi olla hankala hahmottaa. Teknisiä piirustuksia on vaikea ymmärtää, ja vain harvat pystyvät muuttamaan ne ymmärrettäviksi kolmiulotteisiksi piirroksiksi.

Malleja sen sijaan osaa jokainen rakentaa vanerista ja kartongista, ja mallin avulla ideat muuttuvat helpommin hahmotettavaksi todellisuudeksi.

Tee itse ja säästä jopa 2 000 €

Parvet ja seinät

Parvi on poikkeuksellinen tilajakoratkaisu, mutta teknisesti se on kuitenkin hyvin perinteinen.

Kun päätös jakaa ullakkohuone kahtia ja rakentaa parvet oli tehty, loppu oli yksinkertaista rakennustyötä, joka perustuu tunnettuihin periaatteisiin.

Pitkittäissuuntainen pitkä väliseinä, joka erottaa huoneet toisistaan, rakennettiin kipsilevyistä teräsrunkarakenteille, eristettiin keskeltä ja molemmin puolin asennettiin kaksi kipsilevykerrosta. Ainoa poikkeus on, että seinä ei ulotu kattoon asti vaan poikittaisten kitapuiden tasoon. Tynkäseinän päälle rakennettiin parvet.

Jotta huoneet saatiin erotettua toisistaan, parvien päädyssä olevan kitapuun yläpuolella oleva kolmio oli suljettava. Siinä käytettiin myös teräsrunkarakennetta ja kipsilevyjä.

Huoneen keskelle kitapuun yläpuolelle jäänyt kolmio suljettiin kipsiseinällä, joka rakennettiin väliseinän tavoin seinäprofiilirangasta (A), jota täydennettiin pystykiskoilla (B), vuorattiin eristelevyllä (E) ja verhottiin kipsilevyillä.

Kun parven pohja oli rakennettu kipsilevyistä (G) ja eristetty eristelevyillä (E), se verhottiin lattia- laudoilla (H).

Kitapuiden yläpuoli oikaistiin vaakasuoraksi 45 x 45 mm:n rimoilla (F). Rimojen alapintaan kiinnitettiin kiinnitysprofiilit (C), joihin parven kipsilevyjen (G) alapuoli kiinnitetään.

Väliseinä verhottiin kahdella kipsilevykerroksella (G). Parvien reuna suljettiin lattialaudalla (H).

Väliseinän koolaus rakennettiin teräsrangasta, ulompi kehys seinäprofiileista (A), jotka kiinnitettiin lattiaan, seiniin ja kitapuuhun, ja sisäpuoli pystykiskoista (B).

Eristelevy (E) painettiin kiinni rankaan, kun toinen puoli oli verhottu kipsilevyillä (G).

Yläkattoikkuna valaisee makuuhuoneen.

Lasiovet valaisevat toisen pään.

Pihan puolen kaksi kattoikkunaa valaisevat omat huoneensa.

Makuuhuone

Lastenhuone

KADUN PUOLI

Tälle puolelle ei saa tehdä kattoikkunaa, joten huone saa valoa pihan puolelle tehdystä kattoikkunasta.

PIHAN PUOLI

Tämän puolen huone saa valonsa alemmasta kattoikkunasta ja päädyssä olevasta lasiovesta.

TARVIKELUETTELO

Näitä tarvitset:

- 45 mm:n vaahtolistallisia seinäprofiileja (A)
- 45 mm:n pystykiskoja (B)
- 25 mm:n kiinnitysprofiileja (C)
- 50/50 mm:n kulmaprofiileja (D)
- 45 mm:n mineraalivillaa (E), 45 x 90 cm
- 45 x 45 mm:n puurimoja (F)
- 90 x 240 cm:n kipsilevyjä (G), 13 mm
- Kipsiruuveja puulle, 35 ja 45 mm
- Kipsiruuveja teräkselle, 25 ja 35 mm
- Puuruuveja, 5 x 80 mm
- Kipsilaastia
- Vahviketeippiä saumoihin
- Akryylisaumamassaa
- Pohja- ja sisustusmaalia
- Lattialautoja (H)

Väliseinän paikka

Aloitamme rakentamalla huoneet toisistaan erottavan väliseinän rangan. Väliseinä jakaa lattian keskeltä, ja sen tulee olla kohtisuorassa katon harjakohdan alla tarkalleen siinä kohdassa, jossa vinot seinät kohtaavat. Koska seinää ei rakenneta aivan harjaan asti, se on asetettava lattiaautojen mukaan. Näin lopputulos näyttää siistimmältä.

Ranka rakennetaan alumiinisista seinäkiskoista, joiden taustapuolella on vaahtokerros. Samoja kiskoja käytetään lattiaa ja kattoa vasten, sillä ne kiinnittyvät hyvin pystykiskoihin.

Kitapuiden alle tulevasta kiskosta vaahtolista poistetaan.

1 Rakenna väliseinän ranka seinäkiskoista (A). Aloita lattiaan katon harjakohdan alle tulevasta kiskosta. Määritä kiskon sijaintipaikka lattiaautojen mukaan ennen kiinnittämistä. Molempiin päätyihin kiinnitetään pystysuora seinäkisko.

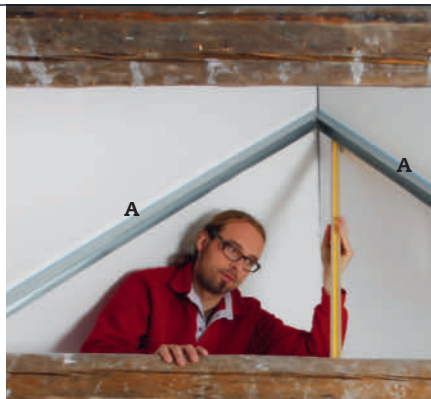
2 Rangan viimeinen osa on kitapuiden alle tuleva kisko. Se kootaan useasta kiskosta, jotka katkaistaan mittaan siten, että niiden liitoskohta on yhden kitapuun keskellä. Sijoituskohta määritetään kiskon ja vesivaa'an avulla.

Kolmio kiinni

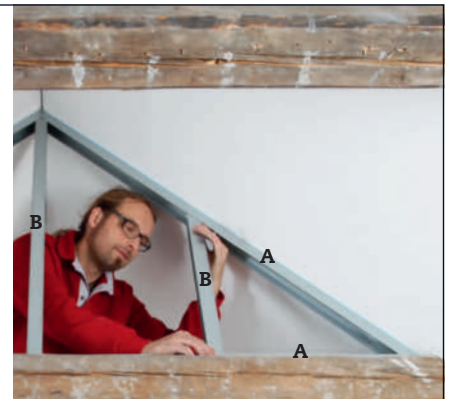
Rakentaminen kannattaa aloittaa kitapuusta katon harjaan ulottuvasta kolmionmuotoisesta väliseinästä, kun sen ympärillä on vielä vapaata tilaa. Tämä kolmio erottaa lopullisesti huoneet toisistaan. Jos sitä ei suljettaisi, kummankin parven päädyistä näkisi toiseen huoneeseen.

Kolmioseinä rakennetaan samoin kuin väliseinä: ranka rakennetaan vaahtolistalla varustetuista seinäkiskoista, pystykoolaus tehdään 45 cm:n välein ja 90 cm:n levyiset kipsilevyt kiinnitetään koolaukseen reunoista ja keskeltä.

Työssä on hyvä olla apuna kaksimetallinen rakennusteline.

1 Kolmioseinän ranka rakennetaan seinäkiskoista (A). Kiinnitä ensin kisko keskelle kitapuun yläpuolelle. Aseta seuraavat seinäkiskot vinoja seiniä vasten. Kun ne ovat suorassa, kiinnitä ne paikoilleen.

2 Rakenna pystykoolaus (B) rangan. Aseta koolauskisko keskelle ja seuraavat sen molemmille puolille 45 cm:n välein mitattuna keskikohdasta keskikohdaksi (tai oikeasta reunasta oikeaan reunaan). Kiinnitä kiskot ylhäältä ja alhaalta.

VINKKI

Vähäinen hävikki. Kun ostat 45 cm leveää eristelevyä, eriste sopii tarkasti 45 cm:n etäisyydellä toisistaan olevien teräskiskojen väliin. Jos käytät puurimaa, osta riman leveyden mukaan kapeampaa eristelevyä.

TYÖKALUT

Kiinnityspihdit helpottavat teräsrangan rakennustyötä. Kun puristat kaksi metallilevyä yhteen (esimerkiksi pystykiskon ja seinäkiskon), ne pysyvät pystyssä siihen asti, kunnes kiinnität kipsilevyt ruuveilla. Tässä vaiheessa rangan osatkin kiinnittyvät toisiinsa tukevasti.

3 Ruuvaa kipsilevyt (G) kolmion toiselle puolelle. Leikkaa ensimmäinen kerros siten, että vinoja seiniä ja kitapuuta vasten jää 5–7 mm:n levyinen rako. Se saumataan akryylimassalla. Asenna toinen kerros puolen levyn verran limittäin.

4 Täytä kolmio eristeellä (E) ja sulje toinenkin puoli kahdella kipsilevykerroksella. Käytä hengityssuojainta ja suojakäsineitä eristettä käsitellessäsi. **TÄRKEÄÄ!** Ruuvit tulee upottaa kipsilevyn pinnan alle pintapaperia vahingoittamatta.

Parvet

Parvet rakennetaan, ennen kuin pitkän väliseinän rakentamista jatketaan. Parven yläpinnaksi tulee laualattia, alapinta verhoetaan kipsilevyillä.

Kitapuiden alapuoli jätetään näkyviin, jolloin esiin kuorittujen kitapuiden rivistö jatkuu. Kipsilevyjen leikkaaminen mittojen mukaan teettää hieman lisätyötä samoin kuin saumaus, mutta muuten kyse ei ole kovin paljon yhteinäistä kattopintaa suuremmasta työstä.

Yksinkertaistetusti voidaan esittää, että kitapuiden sivuun kiinnitetään vaakasuorat listat, joiden yläpuoli on kitapuita hieman ylempänä.

Kun katkaiset profiileja mitataan, jätä alapäähän sen verran ylimääräistä, että saat ruuvattua profiilin paikoilleen.

3 Puurimojen (F) väliin kiinnitetään kiinnitysprofiilit (C). (Puurimojakin voi käyttää, mutta niiden kiinnittäminen on hankalaa.) Aseta profiilit aivan vinon seinän viereen ja väliseinän viereen ja niiden väliin profiileja noin 40 cm:n välein.

1 Ensinnäkin korotetaan teräsrangan yläosaa. Katkaise 45 x 45 mm:n puurimat (F) mittaan siten, että ne sopivat kitapuiden väliin. Kiinnitä rimaankätkyt ylempiin seinäprofiileihin (A) kipsiruuveilla alapuolelta. Listat sopivat yhteen leveydeltään.

Vaaka- ja pystysuorat kipsilevyt kiinnitetään ruuvein kulmaprofiiliin.

4 Seinän ja parven välinen liitoskohta vahvistetaan kulmaprofiililla (D). Katkaise profiilit kitapuiden väliin sopiviksi. Aseta profiilit kuvan osoittamalla tavalla ja ruuvaa ne kiinni rimoihin (F) – sekä seinään kiinni tulevat että parvia kannattelevat.

Rima kannattaa kiinnittää paikoilleen väliaikaisesti ennen ruuvi kiinnitystä.

2 Nyt luodaan vaakasuora taso parvien pohjaksi asettamalla puurimat (F) sivuille. Etsi korkein kitapuu ja kiinnitä rima sivulle 5 x 80 mm:n ruuveilla. Kiinnitä loput rimat tälle samalle tasolle ruuveilla.

Merkitse kiinnitysprofiilien paikat, jotta ne löytyvät toista kerrosta kiinnitettäessä.

5 Ensimmäinen kipsilevykerros (G) kiinnitetään ruuvein parvien alapuolelle. Jätä taas 5–7 mm:n saumanvara äänieristysmausta varten. Ensimmäinen kerros kiinnitetään vain muutamalla ruuvilla reunoista ja kiinnitysprofiilien kohdalta.

Kipsilevyjä parvien alapuolelta kannatteleva runko koostuu puusta (F) ja teräksestä (C). Periaate on yksinkertainen: Levyt on tuettu joka reunalta ja keskelle on lisätty profiili.

Teräsprofiili tukee levyä keskeltä, jotta se ei ala roikkua ajan mittaan.

Puurimoilla (F) ja teräsprofiileilla (C) on sama tehtävä: kannatella kipsilevyn reunaa.

6 Tiivistä saumat akryylimassalla ja kiinnitä toinen kipsilevykerros. Leikkaa toinen levykerros tarkemmin mitaan, se saumataan vain näön vuoksi. Toinen kerros kiinnitetään koolaukseen ja kiinnitysprofiileihin 20 cm:n välein.

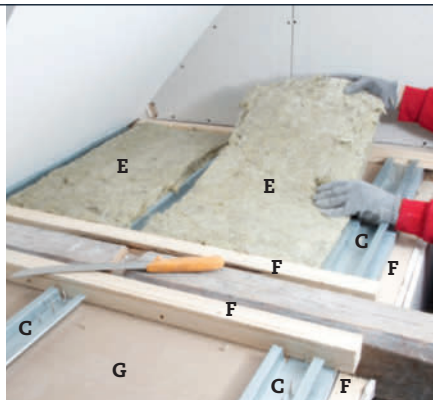
Parvien lattia

Parvet voidaan nyt rakentaa valmiiksi asentamalla eristelevyt ja lattialaudat. Vaihtoehtoisesti voit odottaa, kunnes väliseinä on täysin valmis. Kannattaa joka tapauksessa jättää leveysuunnassa uloin lauta katkaisematta, kunnes seinä on valmis ja pystysuora lauta kitapuiden välistä on liitetty siihen.

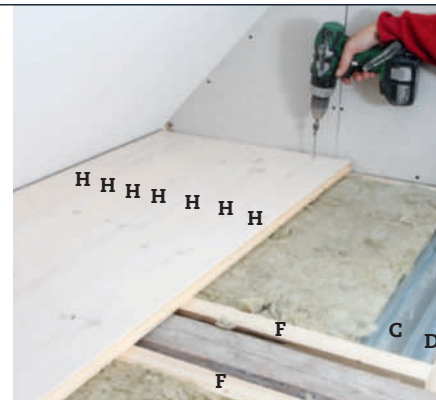

TYÖKALUT

Työ käy helpommin ja nopeammin, kun hankit kipsilevyjen kiinnittämistä varten syvyydenrajoittimen. Laite vapauttaa ruuvin, kun se on pinnan alla mutta ei ole rikkonut paperia.

1 Täytä parvien lattia mineraalivillalla (E) kiinnitysprofiilien (C) ja koolauslautojen välistä. Eristelevyt eivät juuri vaikuta lämpöeristykseen, mutta ne ja kaksi kipsilevykerrosta sekä tiiviit saumat eristävät tehokkaasti ulkopuolelta tulevaa ääntä.

2 Aseta lattialaudat (H) parville urosponnitti ulospäin. Kiinnitä laudat puurimoihin (F) 5 x 80 mm:n ruuveilla. Viimeinen lauta katkaistaan leveysuunnasta siten, että 1 cm ulottuu valmiin seinän ja kitapuiden väliin.

Väliseinä

Ullakon pituussuunnassa katon harjan kohdalta jakava väliseinä rakennetaan kuten mikä tahansa väliseinä. Ainoa poikkeus on, että sitä ei rakenneta aivan kattoon vaan kitapuihin asti, mistä parvet alkavat.

Kitapuihin on jo kiinnitetty kisko, johon pystykiskot kiinnitetään, ja niitä on jatkettu ylöspäin puurimalla, joihin kipsilevytkin ulottuvat.

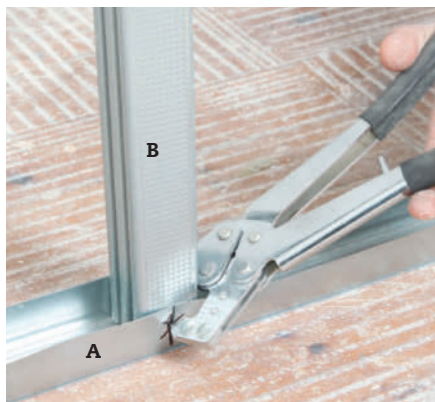
Tässä jutussa on asennettu jo seinäkiskot, ja ranka varustetaan nyt pystykiskoilla 45 cm:n välein. Tämän jälkeen tehdään kuten kolmioseinässä: toinen puoli suljetaan kipsilevyllä, eristelevy asetetaan paikoilleen ja toinen puoli suljetaan kipsilevyllä.

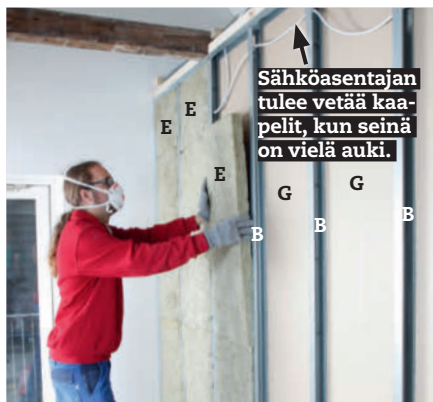
1 Merkitse pystykiskojen (B) paikat. Merkit piirretään päätyseinästä 45 cm:n välein seinäprofileihin (A) sekä ala- että yläpuolelle. 45 cm on puolet kipsilevyjen leveydestä.

2 Katkaise kiskot (B) mitaan ja aseta ne merkityille paikoille seinäprofileihin (A) alas ja ylös. Huolehdi siitä, että avonainen puoli osoittaa samaan suuntaan, jotta eristelevyt mahtuvat koolaukseen.

3 Kohdista kisko (B) paikoilleen seinäprofilin (A) ja kiinnitä se siten, että se on merkin keskellä ja kohtisuorassa seinäprofilin nähden. Voit kiinnittää riman paikoilleen lyhyellä ruuvilla, mutta helpommin työ käy kiinnityspihdeillä.

4 Kiinnitä kipsilevyt (G) rangan toiselle puolelle ja täytä väli eristeellä (E). Kiinnitä ensimmäinen levykerros muutamalla ruuvilla, kuten kolmioseinässä. Aloita ensimmäinen kerros kokonaisella levyllä ja toinen kerros puolikkaalla.

Ensimmäinen kerros kiinnitetään muutamalla ruuvilla, toinen 20 cm:n välein reunoilta ja 30 cm:n välein keskeltä.

5 Asenna kipsilevyt (G) toiselle puolelle. Aloita ensimmäinen kerros kokonaisella levyllä ja saumaa 5–7 mm:n akryylisaumalla. Aloita toinen kerros puolikkaalla levyllä. Näin viereisen seinän viereisestä saumasta ei tule leveää.

Seinien tasoitus

Kun molemmat kipsilevykerrokset on kiinnitetty paikoilleen, seinät vahvistetaan ja tasoitetaan. Tarkoitus on paitsi saada aikaan tasaiset seinät, tehdä kipsilevyistä vankka kokonaisuus.

Ensin levitetään tartuntapohjuste, joka helpottaa tasoittamista, liimaamista ja maalaamista ja saa kartonkikuidut nousemaan. On parempi, että kuidut nousevat tässä vaiheessa kuin vasta maalaamisen yhteydessä.

Kun viimeinen tasoitekerros on hiottu, seinät maalataan. Seinistä tulee kuitenkin vankemmat, jos ne ensin päällystetään tasoitetapetilla tai muulla vahvikemateriaalilla.

3 Tiivistä ja saumaa nurkat akryyli-saumamassalla. Saumattavan raon tulee olla vähintään 4–5 mm, sillä kapeampia rakoja on hankala saada saumattua tiiviisti. Tasoita sauma silikonilastalla.

1 Kipsilevyjen saumakohdat vahvistetaan ennen tasoittamista. Ammattilaiset käyttävät vahviketeippiä, mutta me käytämme vahvikeverkkoa, jolla harjaantumatonkin kotinikkari saa siistit ja vahvat saumat.

2 Levitä saumakohtaan runsaasti tasoitetta. Paina tasoite kunnolla verkon läpi levyjen väliin. Levitä lisää tasoitetta ja tasoita pinta leveällä lastalla. Anna tasoitteen kovettua, poista kakkareet ja levitä toinen tasoitekerros.

Lasku

pvm: 14.2.2013

No. 01536

PROJEKTI: Väliseinä + 2 parvea

Tarvikkeet:	
Kipsiseinien materiaalit	650,00
Lattialaudat	300,00
Maalit + muut	200,00
Palkat tarjouksen mukaan:	
40 tuntia à 50 €	2 000,00
Säästimme	3 150,00

Palkat on laskettu saadun tarjouksen perusteella. Hintoihin sisältyy alv.